

PM 2014:99 RI+VI (Dnr 309-690/2014)

Lägesrapport Norra Djurgårdsstaden

Lägesrapportering verksamhetsberättelse 2013 från
exploateringsnämnden

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. ”Lägesrapport Norra Djurgårdsstaden, VB 2013” godkänns med beaktande av det som framkommer i promemorian.
2. Markanvisningar i området ska fortsatt oförändrat göras enligt stadens och Norra Djurgårdsstadens miljöprogram.

Föredragande borgarråden Sten Nordin och Per Ankersjö anför följande.

Ärendet

Exploateringsnämnden har i sin verksamhetsberättelse för 2013 redovisat en lägesrapport för Norra Djurgårdsstaden. Nämnden fattade beslut om denna den 6 februari 2014. Detta är det andra rapporteringstillfället sedan kommunfullmäktige fattade beslut om återsrapportering i projektet i och med budget för 2013.

Lägesrapporten redovisar övergripande viktiga händelser i projektet sedan tidigare rapportering och planering för den kommande perioden redogörs. Vidare beskrivs även projektorganisation, tidplan och milstolpar, plan- och byggprocess, avtalsförhållanden, risk och kvalitet och ekonomi. Samtliga projektdimensioner redovisas således – i enlighet med stadens projektstyrningsmetod för stora investeringsprojekt.

Lägesrapporten redogör även specifikt för Norra Djurgårdsstadens status som miljöprofilområde. En redovisning sker utifrån miljöprofileringens vision och mål, uppföljning av miljömål samt utvärdering och redovisning av avvikelser.

Beredning

Ärendet har initierats av exploateringsnämnden och beretts av stadsledningskontoret.

Våra synpunkter

Norra Djurgårdsstaden är ett av Stockholms största stadsutvecklingsprojekt. I Frihamnen, Loudden, Värtahamnen och Hjorthagen pågår ett febrilt arbete med att omvandla det gamla industriområdet till en modern och miljöinriktad stadsdel med minst 12 000 nya bostäder och 35 000 arbetsplatser. I dagsläget är ca 4 000

lägenheter i Hjorthagen markanvisade till ett 40-tal olika byggföretag och området har redan fått många nyinflyttade stockholmare.

Det är viktigt att miljöarbetet i området fortsätter att hålla en internationellt hög nivå för att infria stadens målsättning om att bygga en miljöstadsdel i världsklass. Detta inbegriper även kraven på hög energiprestanda vid nybyggnation. Stockholm fortsätter att bedriva ett aktivt miljöarbete i samband med markanvisningar i området. Anledningen till ändringen av målformuleringen för växthusgasutsläpp är att staden som helhet beräknas att minska sina utsläpp av växthusgaser till cirka 2 ton CO₂e i hela staden år 2020. Detta på grund av Fortums omställning med nya biobränsleeldade kraftvärmeverket KVV8 och avvecklingen av koleldade verket KVV6 år 2027. Grundtanken bakom det gamla målet var att vara dubbelt så bra i Norra Djurgårdsstaden som i övriga staden. År 2010 när målen fastställdes så bedömdes det att Stockholm skulle landa på 3 ton CO₂e år 2020, därav det gamla målet 1,5 ton CO₂e för Norra Djurgårdsstaden. Om Norra Djurgårdsstaden ska vara världsklass så räcker inte längre målet på 1,5 ton CO₂e år 2020. Det är inte tillräckligt spjutspets. Om Norra Djurgårdsstaden ska vara i världsklass så ska området vara dubbelt så bra som staden i övrigt. Därför ändras målet till ett procentuellt mål istället för ett absolut mål.

Det är spännande att följa arbetet i Norra Djurgårdsstaden och exploateringsnämndens rapport visar att stadens intentioner med området uppfylls inom allt fler områden. Rapporten visar även vikten av återkommande rapportering för den här typen av stora projekt. Som stadsledningskontoret påpekar så finns det förbättringspotential inför kommande rapporter varför exploateringsnämnden bör ta till sig av promemorians synpunkter inför kommande rapporter.

Vi föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. ”Lägesrapport Norra Djurgårdsstaden, VB 2013” godkänns med beaktande av det som framkommer i promemorian.
2. Markanvisningar i området ska fortsatt oförändrat göras enligt stadens och Norra Djurgårdsstadens miljöprogram.

Stockholm den 4 juni 2014

STEN NORDIN

PER ANKERSJÖ

Bilagor

1. Lägesrapport Norra Djurgårdsstaden
2. Ekonomibilagor

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Karin Wanngård, Roger Mogert och Emilia Bjuggren (alla S) enligt följande.

Norra Djurgårdsstaden är ett av stadens mest spännande utvecklingsområden. Miljötänk och kulturklustertanke bidrar till detta. Men vi kan också konstatera att det hittills inte finns några

satsningar gjorda som kommer att främja inflyttning för människor med låga eller medelinkomst. Det är en brist och det är angeläget att komplettera området med hyresrätter med rimliga hyror på ett sådant sätt att segregationen motverkas.

Centrumbildningen är central för området och kommer att rymma många viktiga funktioner som bibliotek, skola, förskola, vårdcentral och andra verksamheter. Det är därför viktigt att staden arbetar för att hitta en lösning där staden fortsätter att ha rådighet över relevanta fastigheter.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet Daniel Helldén (MP) enligt följande.

Det är anmärkningsvärt att den övergripande målbeskrivningen för Norra Djurgårdsstaden innehåller det sociala målet om ”en stadsdel som främjar social mångfald och integration”. Vi kan se att så inte är fallet – de bostäder och arbetsplatser som planeras och byggs blir mycket dyra. Stadsdelen ökar segregation snarare än främjar integration.

Antalet cykelplatser bör vara högt och antalet bilplatser mycket lågt i den fortsatta planeringen. Bilplatser bör som regel vara 0,1-0,3 per lägenhet och cykelplatser 2,5 per lägenhet.

Kraven på energianvändning bör höjas. Bostäder bör inte förbruka mer än 45 kWh/kvm/år.

Det är viktigt att det finns höga ambitionsnivåer vad gäller grönytefaktorn, även i detaljplan Västra där förutsättningarna är sämre.

För optimal återvinning bör avfallskvarnar inte användas. Direkt insamling är mer effektivt för att utnyttja avfallet.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av Karin Wanngård, Roger Mogert och Emilia Bjuggren(alla S) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (S) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av Stefan Nilsson och Daniel Helldén (båda MP) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (MP) i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Exploateringsnämnden har i sin verksamhetsberättelse för 2013 redovisat en lägesrapport för Norra Djurgårdsstaden. Nämnden fattade beslut om denna den 6 februari i år. Detta är det andra rapporteringstillfället sedan kommunfullmäktige fattade beslut om återrapportering i projektet i och med budget 2013.

Lägesrapporten redovisar övergripande viktiga händelser i projektet sedan tidigare rapportering och planering för den kommande perioden redogörs. Vidare beskrivs även projektorganisation, tidplan och milstolpar, plan- och byggprocess, avtalsförhållanden, risk och kvalitet och ekonomi. Samtliga projektdimensioner redovisas således – i enlighet med stadens projektstyrningsmetod för stora investeringsprojekt.

Lägesrapporten redogör även specifikt för Norra Djurgårdsstadens status som miljöprofilområde. En redovisning sker utifrån miljöprofileringens vision och mål, uppföljning av miljömål samt utvärdering och redovisning av avvikelser.

Beredning

Ärendet har initierats av exploateringsnämnden och beretts av stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 16 maj 2014 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att exploateringsnämndens lägesrapport i stort följer anvisningarna på ett tillfredsställande sätt. Rapporteringen uppfyller och återspeglar i hög grad även de riktlinjer som ges i stadens projektstyrningsmetod för stora investeringsprojekt. Stadsledningskontoret anser dock att exploateringsnämndens rapportering inte beaktar övriga nämnders och bolags investeringsprojekt i tillräckligt hög grad. Exploateringsnämndens åtagande som ansvarig för Norra Djurgårdsstadens utveckling som helhet bör skarpas avspeglas i kommande rapporteringar. Stadsledningskontoret vill således understryka vikten av att en sammanställd bild ges av samtliga involverade nämnders och bolags projekt.

Vidare anser stadsledningskontoret att en tydlig uppföljning av Norra Djurgårdsstadens miljö- och hållbarhetsprogram är angeläget. Kontoret konstaterar att en fortsatt översyn av programmet ifråga gjorts sedan senaste rapporteringstillfället och att en tolkning av vision, mål och åtgärder pågår vilket bedömts leda till behov av att revidera programmet. Utifrån denna bedömning understryker stadsledningskontoret vikten av att exploateringsnämnden hemställer att kommunfullmäktige beslutar om ett reviderat miljö- och hållbarhetsprogram under 2014.

Stadsledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att godkänna ”Lägesrapport Norra Djurgårdsstaden VB 2013”.